

DIARI DE REUS

Raval F. Macià, 35

PORTANTVEU ANTIFEIXISTA

Teléfono 80 R

SUBSCRIPCIO: Ciutat, 3 ptes. al mes. Fora, 10'50 trimestre. — Número corrent, 15 cts. — Any XCIV — Núm. 17 — Dijous 20 de Gener 1938

Franco, abocat a l'abisme

Els requetès del 18 de Juliol

Signat pels «Requetès del 18 de juliol», ha circulat profusament per la zona facciosa un manifest, del qual en treiem els següents paràgrafs:

«Amb l'autoritat que ens dona la sang vessada per tants milers de germans nostres, anem a mirar les coses de fit a fit. Abstreus en la nostra lluita per Déu i per la Pàtria, no ens hem adonat que estem lliurant el nostre sòl a l'estranger. Les nostres forces armades, les nostres riqueses, les nostres fronteres, les institucions del nou Estat, tot és a les seves mans. La seva insolència no reconeix límits. I si això és ara que la guerra es encara indecisa i els obliga a dissimular, què serà després de la victòria? En llarga i penosa lluita ens oposarem als governs marxistes i maçònics que volien esclavitzar l'Església de Crist. Acceptarem ara que l'Església sigui esclavitzada en un Estat modelat per l'invasor? Obriu els ulls, requetès i veureu com estem venent Jesucrist per trenta diners! No perdem d'un sol cop la Religió i la Pàtria que ens creiem defensar.»

El dit document no constitueix per a nosaltres motiu de sorpresa. Es un símptoma més, d'entre els molts que s'han percebut des de fa algun temps, de l'estat de descomposició interna del camp facciós. Aquesta situació perillosa d'avui, que pot, ràpidament, arribar a ésser desesperada pels generals traïdors, havia de produir-se indiscutiblement perquè no obeeix a animositats circumstancials, sinó que és el resultat de fets polítics i socials que havien de plasmar tard o d'hora en l'adversitat declarada de capes cada vegada més profundes d'aquella societat sotmesa pel terror al jou feixista. Es clar que aquest moviment que té la seva iniciació entre els requetès, i precisament entre els que en podríem dir la «vella guàrdia» del sector més reaccionari del conglomerat feixista, no expressa l'estat d'opinió de la majoria, ja que ells constitueixen el sector extremista, el més intransigent i sectari, i per la qual cosa el més susceptible a la puresa «nacionalista» del moviment; però existeixen altres nuclis al si dels quals s'està gestant la rebel·lió; aquells que no s'ajuntaren a Franco per pur sectarisme reaccionari i clerical, sinó que li concediren el seu ajut per creure sincerament que els generals sublevats representaven l'ordre i la justícia enfront de la revolució destructora i iconoclasta que els havien descrit els seus mestres tradicionals en ciència política i social des de dalt dels pulpits de les esglésies; aquests pobres miops mentals per als quals les denominacions «anarquistes», «comunistes», «laics», «francmasó», etcètera... eren pura abominació infernal, obra del «dolent» i constant perill per a les sagrades institucions de Déu, Pàtria i Família. Milers de ciutadans d'esperit deformat per l'infatigable teixir de l'aranya Jesuítica, comencen a veure-hi clar a la llum dels incendis abrindats per la mà dels qui pretenen ésser salvadors d'Espanya. Això sense comptar la immensa força amagada en ciutats i pobles, difosa per tots els àmbits de l'Espanya sotmesa, i que només espera el moment favorable per aixecar-se i anorrear el feixisme assassí, en l'esperit inquisidor del qual s'hi condensen i sintetitzen totes les xacres de la reacció més abjecta.

Les coses van pel seu camí. Els elements dissolvents que els mateixos traïdors han introduït en el seu camp comencen a produir efecte. I les baionetes del gloriós Exèrcit de la República escriuran aviat a la plana més terrible i més gloriosa de la nostra Història les dues paraules que seran la base indestructible de la societat veritablement humana que estem forjant per als nostres fills: Justícia, Llibertat.

Cal prestar tota la nostra col·laboració a l'obra de l'Ajut Pro Combatent.

Condicions favorables al desenrotllament de l'Empresa Agrícola Familiar.

D'una manera general s'observa que l'empresa agrícola familiar pren més increment en les següents condicions:

Quant més accidentat és el terreny. Terrenys accidentats com són els de la major part de Catalunya obliguen necessàriament a conrear en petit; una empresa gran, llavors no és més que un conjunt de petites empreses a la qual, sense assolir-ne cap dels avantatges, se sumen tots els inconvenients que tenen les petites i els que tenen les grans. En el cas del conreu dels cereals, per exemple, si ens situem al Pla de Lleida o de l'Empordà o en qualsevol lloc de terres planes, la finca gran tindrà un avantatge innegable sobre la petita — permetrà l'ús del tractor, de la sembradora i de la segadora-lligadora que abarateixen considerablement el cost de les operacions culturals — i amb això comprendrà sobrerament els inconvenients que pugui tenir com a gran empresa. Però, en canvi, a la major part de la zona de Sta. Coloma de Queralt, per exemple, lloc trencat, amb camps abancelats, que no es poden pas ajuntar i que han de seguir sent impossible sempre l'ús de les màquines, una empresa gran no aconseguirà mai els avantatges que la mecànica li pot proporcionar i la petita empresa queda en superioritat perquè serveix tots els avantatges els quals són a bastament coneguts dels santacolumins.

Quant més hi obliga el tipus del conreu. Les operacions culturals en el conreu d'hortalisses i flors i de fruites, són tan delicades i tan difícils de controlar que quantes mans hi entren millor; ací l'interès directe de l'operari influeix extraordinàriament sobre la qualitat de treball realitzat. Per aquest motiu l'explotació familiar hi troba tots els seus avantatges, molt més si això coincideix amb una configuració accidentada del terreny com ens n'ofereix un cas exemplar el conreu de tomàquets a Banyalbufar, a la costa oest de la illa de Mallorca.

Quant més elevat és el grau de cultura de la població agrícola, perquè llavors tant més fàcil són de vèncer tots els inconvenients — resistència a la difusió de les innovacions tècniques i de les noves orientacions de la producció, etc. — per a l'explotació familiar i tant més decreixen els seus desavantatges enfront de la gran explotació.

Quant més elevat és el grau de desenrotllament assolit per

Tributo a la Aviación Militar

En agradecimiento al personal con destino en Reus, en los días 15 y 16 de Enero de 1938.

¡Loor!... ¡Loor, leales!... ¡Nobles hijos del pueblo que, cual Cristo, va subiendo la cima del Calvario!...

¡España mártir, con la «Cruz» a cuestras, sublime en tus angustias y dolores!...

¡Yo te venero!...

¡Mi patria, hermanos; mi ciudad nativa, ciudad de Reus; mi cuna, ¡humilde cuna!; la liberal e invicta por su historia

radiante en luz y de progreso ingente!...

¡Hoy de alas rotas!...

¡Mi patria, ¿ois? ¡Lo digo con orgullo: os rinde fervorosa, en holocausto, su gratitud por la defensa digna de lo que sois y se merece Española!...

¡Almas de bronce!...

¡No; no sois Dios, pero escaláis el cielo!

¡Vosotros mitigasteis el martirio!...

¡Libraстеis a mi patria de tragedia!...

¡Heroica Aviación, el sobrenombre grabado en sangre llevas de ¡GLORIOSA!...

J. SARDÁ Y FERRAN.

l'organització cooperativa, perquè a mesura que aquesta creix, desapareixen també els inconvenients de l'explotació familiar en tot allò que fa referència a operacions de compra-venda, de comercialització i industrialització dels productes, de defensa professional, etc.

Quant més elevat és el cost del jornal expressat en quilos de blat, perquè tant més gravada resulta llavors l'empresa capitalista.

Quant major benestar ha assolit la població agrícola d'una comarca, perquè amb els seus propis estalvis s'ha pogut ja assegurar l'empresa familiar, en la qual hi veu, no una inversió de capitals sinó un instrument, garantia de la seguretat i de la independència del seu treball.

Quant major interès han tingut els poders estatals a desenrotllar-la. Les reformes agràries europees de la gran guerra ençà, totes, excepte la reforma agrària russa, han tingut com a finalitat primordial incrementar la formació d'empreses familiars. Ho han fet sense desconeixer que una orientació semblant era incapaç de resistir una severa crítica econòmica. Han exultat, però, els avantatges que en realitat més que per als pagesos ho són per a la societat, però com que coincideixen a donar satisfacció al desig d'independència d'aquells, han trobat ressò a totes les esferes del país i han permès que es creés un ambient, en el qual l'agricultura deixa d'ésser considerada com una de tantes activitats econòmiques amb mires purament especulatives (com la indústria i el comerç, per exemple). En l'agricultura hom hi veu llavors una activitat lligada a la vida de la nació i en l'explotació familiar,

una mena d'institució social que cal conservar a tota costa arribant, si calgués, a un grau d'intervenció dels preus dels productes agrícoles capaç de contrarestar suficientment el seu handicap econòmic i assegurar-li un normal desenrotllament.

(Extractat del Butlletí del Departament d'Agricultura i facilitat per la Federació de Sindicats Agrícoles del Baix Camp).

Recàrrec transitori de guerra

— Per Decret del Ministeri d'Hisenda i Economia del Govern de la República de 24 de Desembre del 1937, publicat a la Gasetta del dia 26 i al Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya de 12 de Gener d'enguany, s'estableix per causa de guerra un gravamen sobre tots els documents, actes i articles subjectes a la Llei del Timbre de l'Estat, exceptuada la correspondència postal. Aquest gravamen és de 10 cèntims per cada 25 cèntims o fracció d'aquests sobre l'import reintegrat en el document o article, d'acord amb l'Impost del Timbre, i es farà efectiu per mitjà de timbres especials que s'adheriran a aquells i en els quals constarà la inscripció: «Timbre del Estado» «Recargo Transitorio de Guerra».

Mentre es confeccionen per la Fàbrica Nacional de Moneda i Timbre els efectes timbrats necessaris, dit recàrrec es farà efectiu per mitjà dels timbres existents en l'actualitat.

Amb el teu esforç, dona, la vida a les trinxeres serà menys dura, confeccionant roba per al front. Ves a cercar-la al S. R. I.

Registre Civil

Inscripcions dels dies 13, 14 i 15
Gener 1938.

NAIXEMENTS

Florentina Varela Leandro.
Maria Cortiella Magriña.

DEFUNCIONS

Lluís Guinart Brufal, 41 anys;
Insti ut Pere Ma'a.
Miquel Borràs Sabater, de 53
anys, Institut Pere Mata.
Alfred Flores, 75 anys; Insti-
tut Pere Mata.
Pere Cavallé Martorell, de 53
anys; Institut Pere Mata.
Joaquim Manyanos Goria, 66
anys; Institut Pere Mata.
Maria Cubells Cubells, de 70
anys; Institut Pere Mata.
Francesc Rodríguez Clavell,
56 anys; Institut Pere Mata.
Marian Ruiz Campo, 44 anys;
Casa de Camp.
Reymunda Vilà Amorós, de
66 anys; Pi i Margall, 44.
Rosa Clivillés Marca, 62 anys;
R. Pau Iglesias, 25.
Leonor Gosà Salvadó, de 88
anys; Racona, 5.

MATRIMONIS

Josep Bayarri Ferré amb Ro-
sa Vilà Pallegà.
Francesc de Jesús Cerrillo
Castellanos amb Catarina Mar-
tinez Vidal.

Alcaldia de Reus

Aprovat pel Consell Muni-
cipal d'aquesta ciutat, el projecte
d'urbanització dels terrenys de
la finca coneguda per «Roman
Sardà» i d'altres de colindants,
enclavades dintre el perímetre
constituit per la Carretera de
Riudoms, barranc de l'Escorial i
Camí antic de Riudoms, i en
compliment del que disposa la
Llei Municipal Catalana, queda
exposat al públic en el Negociat
de Foment de la Secretaria Mu-
nicipal, durant el termini de 30
dies, el projecte i pla de referèn-
cia a l'objecte de que els interes-
sats puguin examinar-los i pre-
sentar, dintre el termini esmen-
tat, les reclamacions que consi-
derin pertinents.

La qual cosa aquesta Alcaldia
fa pública per a general coneixement.

Reus 14 de Gener del 1938.—
L'Alcalde, Ramir Ortega.

Instituto Nacional de Segunda Enseñanza de Reus

ANUNCIO

Se hace saber que las clases
en este Centro continuarán a
partir del día 20 del actual.

Reus 19 de Enero de 1938.—
El Comisario-Director, M. Ruiz
Romero.

Teatre FORTUNY

Avui dijous nit. Extraordinàries sessions de cine.

La xistosa pel·lícula de la marca Metro Goldwyn Mayer,
HÉROES DE TACHUELA

La cinta còmica de gran dinamisme,
Metiéndoles en cintura

El formidable reportatge gràfic de «Laya Films»,
La presa de Terol. - Jornades de victòria

La superproducció de la Metro Goldwyn Mayer.
BUSCO UN MILLONARIO

El magnífic reportatge cinematogràfic,
ESPAÑA AL DIA

Informació general

— Ahir fou molt llegit i ben
rebut per l'opinió, el document
que inserim a la primera pàgi-
na, en el qual la Junta de Defen-
sa Passiva de Reus s'adreçava a
l'opinió prevenint la sobre els
possibles bombardeigs i dels
pessimismes que en relació als
mateixos mostren els ciutadans
timorats o uns altres que volent
culpar dels atacs aeris feixistes
a suposats defectes de vigilància
que no existeixen, van realitzant
el seu premeditat propòsit de
minar la reraguarda amb llur
tasca verinosa.

Cal, doncs, estar amatents
contra aquests subjectes i no
fiar se'n, i per tant han fet molt
bé la Junta de Defensa Passiva
de Reus i el seu President l'Al-
calde Sr. Ramir Ortega, en pre-
venir la ciutat i inculcar-li a-
quella confiança absoluta que li
han de mereixer les institucions
que a la zona lleial vetllen per a
la protecció i seguretat dels ciu-
tadans.

Confiança en els òrgans civils
i en l'Exèrcit i l'Aviació, que són
els que vetllen per nosaltres i
els qui a la fi alcançaran la vic-
tòria per al poble i per la Repú-
blica.

Com diu el document al·ludit
cal despreciar tota opinió desen-
corajadora i vigilar a qui o a
quins intentin sembrar el des-
content a la reraguarda.

El Dr. Gascón de Espluga de Francolí

Participa a sus clientes,
que el lunes, miércoles i
viernes, tendrá su despa-
cho en la calle de Llovera
núms. 50 52 pral., a par-
tir del 14 de Enero.

— De vertaderament extraor-
dinària pot qualificar-se la sessió
de cinema que avui tindrà lloc
al Teatre Fortuny.

El programa — que inserim
en altre lloc — és, en efecte, sug-
gestiu, per la qual cosa augu-
rem a l'empresa un èxit rotund.

— En el sorteig de l'Associa-
ció d'Inval·lids d'aquesta ciutat,
resultà ahir premiat el número
485.

Ja vos purgueu amb Sucre de Maduixes?

— Segons una nota de la Di-
recció general de Proveïments,
els consumidors han de pagar
les taronges, com a màxim, a
pesseta el quilo.

— Avui dijous en el cinema
Sala Reus, tarda a les sis i nit a
les deu, tindran lloc extraordinà-
ries sessions de cinema, projec-
tant-se els films «Donde la ley
no existe», pels artistes Richard
Dix i Maria Sleeper; la cinta de
dibuixos sonors «Gorbi en la es-
tratosfera», i el film de grans
aventures «El hijo de Kong».

Voleu que el vostre trajo
rentat us duri tres vega-
des més?

Feu les comandes a

LA RÁPIDA

que és l'única que té instal-
lació de rentat a sec.

Carrer Jesús, 19 - Plaça Bas-
ses, 5. Tel. 486 X

— HEMEROTECA MUNICI-
PAL DE MADRID.—La Heme-
roteca municipal de Madrid re-
corda als directors de periòdics
de tot el territori lleial l'obligació
de trametre, segons ordre mi-
nisterial de 8 d'octubre del 1937,
dos exemplars al dit centre cul-
tural (plaça de la Vila, 3; apar-
tat 12.155). Ningú no deu obli-
dar l'extraordinària importància
que en aquestes circumstàncies
constitueix l'arxiu de qualsevol-
ga batec de l'opinió.

La Hemeroteca madrilenya a-
graeix per endavant el compli-
ment de la mentada ordre que
de manera tan singular repercu-
teix en el desenvolupament de
la cultura nacional.

— Ahir també gaudirem d'un
dia esplèndid, essent les seves
hores centrals gairebé pròpies de
la primavera. El sol lluí magnifi-
cament i el temps era clar i quiet.

Molturació

DE TOTA MENA
DE GRÀ

Pi i Margall, 57.

— Segons va acordar el Con-
sell de la Generalitat no s'auto-
ritzarà el funcionament de noves
Cooperatives allí on ja n'hi ha-
gin d'establertes. En el mateix
Consell s'examinà la situació fi-
nanciera, i quedaren fixades les
noves plantilles del Cos de Se-
guretat de Catalunya.

— Al cinema Sala Rens avui
tarda i nit, s'hi donaran populars
sessions, exhibint-se un progra-
ma de pel·lícules molt interes-
sant.

ARTUR CABRITO INDART

MEDICINA GENERAL

Consulta: 3 a 5

Carrer St. Llorenç, 9, 1er

Telèfon 709

— L'enterrament de la bonda-
dosa senyora Magdalena Martí
Vallès, vídua de F. Banús Es

pasell, tingut lloc el dimarts al
matí a la nostra ciutat, va veu-
re's molt concorregut d'amistats
i relacions de la finada i llur fa-
mília, constituint una sentida
manifestació de dol.

Reiterem al fill Francesc,
resta de la família i a la casa
«Jaumà i Banús, S. en C.», l'ex-
presoió del nostre sentit condol.

Por motivos de salud

cederia medio piso con derecho
a cocina, por dos habitaciones
en casa de campo, igualdad de
condiciones.

Dirigirse a esta Administración.

— Segons una nota facilitada
per la Comandància Militar de
Tarragona, cap allà a dos quarts
de dues del dimarts, avions e-
nemics, sense objectiu militar
de cap mena, bombardejaren
amb artefactes de gran potència
i d'altres de rà, la població ci-
vil de Sant Vicenç de Calders,
sense conseqüències.

— S'ha publicat un decret
prorrogant per trenta dies més
l'estat d'alarma a tot el territori
nacional i places de sobirania,
Ceuta i Melilla.

CALÇATS IGLESIAS

Aquesta casa té l'exclusiva
de venda n.º 323, dels cal-
çats TRACTOR i IRROM-
PIBLES. — Rebudes grans
existències per a la propera
temporada. — Tota classe
de calçats a preus econò-
mics.

Galanes, 14 REUS

— Han començat a circular
els nous certificats provisionals
de moneda divisionària emesos
pel Govern de la República, re-
presentatius del valor d'una pes-
seta.

Porten a l'anvers, a l'extrem
esquerre, sobre fons blanc i en
color sèpia una reproducció de
la «Victòria de Samotràcia», i a
l'extrem dret l'escut nacional; al
revers, orlat en color taronja, es
reprodueix en tinta violeta sobre
fons blanc la popular estàtua de
«La Cibeles».

Venda de dues gerres

d'oli de cabuda 55 i 30 quartans.
Informes en aquesta impremta.

— A Tarragona s'ha celebrat
el judici contra Francesc Rullo
Aguiló, veí d'aquella ciutat, acu-
sat de sabotatge a l'Economia,
per haver proposat i realitzat un
intercanvi de roba amb queviu-
res.

El Tribunal condemnà al pro-
cessat a la pena de sis mesos
d'internament en un camp de tie-
ball.

Casa per a menjar o dormir
es necessita. Raó: Sardà, 5, 1er.

CARN DE CAVALL

Proveïdor: ANTONI ESCUDÉ

LLOCS DE VENDA:

Mercat: taules 18, 19, 20, 21 i 22.

Pi Margall: tenda de Dolors Balaña.

Metge Fortuny: tenda de Teresina Anguera.

— A la ciutat de Terol s'ha
constituït el Consell Municipal
de la República.

L'acte fou públic, i en ell va
ésser elegit alcalde Angel San-
chez, president de la Federació
Provincial Socialista, el qual a-
bans de la sublevació militar
ocupava la vice-presidència de
la Diputació.

Al nou Alcalde turolenc els
feixistes li afusellaren l'esposa i
una filla de 17 anys.

Angel Sánchez és un ferm de-
fensor de la República i ho té
amb l'apuntat, acreditat sobre-
rament.

Si la TOS no vos deixa
dormir, preneu
PASTILLES KLAM
1 pta. caps.

— Els partits oficials de guer-
ra del Govern de la República,
diuen que segueix essent enèr-
gicament continguda l'ofensiva
facciosa al sector de Llevant.

En un enèrgic contraatac les
nostres forces reconquistaren la
cota 1205.

L'aviació facciosa seguí ac-
tuant amb intensitat. A les dues
de la tarda es veié obligada a
combatre amb els nostres avions,
essent abatuts dos aparells ene-
mics, un dels quals va caure a
deu quilòmetres de Puebla de
Valverde, i resultaren morts els
seus tripulants. També foren
abatuts per les nostres metralla-
dores altres dos aparells faccio-
sos «Fiat», que caigueren dintre
les nostres línies. Nosaltres per-
derem dos aparells.

Als altres exèrcits no hi ha-
gué novetats d'importància.

ULLERES

(=)

SALAS Optic

(=)

MONTEROLS, 3

— La crisi ministerial france-
sa ha quedat resolta amb la for-
mació d'un Govern exclusiva-
ment republicà, però de caràc-
ter minoritari, que torna a pre-
sidir Chautemps. Les notícies
que vénen de París diuen que
aquest Govern és un cop mortal
per al Front Popular francès. Del
nou Govern en resten fora els
socialistes, però en canvi hi en-
tren elements de dreta, radicals,
del centre i adversaris de la po-
lítica de gran massa, que s'ano-
menen polítics de Front Popu-
lar.

Sembla que tot plegat no pot
durar i que aquesta solució no
és més que una solució interina.